

и бронзовата епоха. На северозапад има няколко надгробни тракийски могили. Две от тях са разкопани от екипа на д-р Г. Китов (2008 и 2009 г.). Открити бяха богати погребения с предмети от втората четвърт на II в. сл. Хр: златна огърлица, златен венец, златни обеци и гривни, златни пластини и пръстени и други накити, бронзови съдове, бронзов свещник (кандилабър), стъклени съдове, мраморна релефна плочка с изображение на жена с дете и др.

В същия район е съществувало с. Гючмя, разорено по време на Освободителната война, след което голяма част от землището му влиза в землището на с. Крушаре.

Най-старото писмено сведение за селото е от 1609 г. под името *Арту-клар*. Според друг османски документ от 1635 г. в селото има две джизие-ханета – семейства на християни българи, плащащи поголовен данък джизие. През 1666 г. ханетата са вече 22. През XIX в. името на селото е *Артаклари*. Битуват няколко, в голяма степен наивни, версии за името на селото: 1) селото, намиращо се на административната граница с Ямбол – р. Тунджа, за да плаща по-малко данъци, се местело ту в Ямболска, ту в Сливенска каза и „артисвало“; 2) селото е направено в м. Орта ери (‘средно място’) и оттам: *Артаклари*; 3) селото е направено от двама съдружници – ортаци, които имали возеница, и от *Ортаклари* станало *Артаклари*. Не трябва да се забравя, че има тюркско лично име *Артук*, което по-добре пасва на началната форма на името. Към личното име е прибавена наставката *-лар*, означаваща семейството на лицето. Вероятно селото отначало е направено от семейството или групата на Артук – *Артуковци*. Както се вижда от документите, българите в селото се увеличават още през XVII в. и през XIX в. са мнозинство спрямо турското население.

От руски документи се вижда, че през 1830 г. в Бесарабия се изселват 20 фамилии със 150 души. През 1863 г. църквата отчита, че в селото има 42 венчила, а д-р Поайе през 1859 г., посочва само 30 християнски фамилии, докато данни от руските карти от 1878 г. отчитат 73 къщи.

По време на османската власт селото е в Сливенска каза. След 1878 г. е в Сливенска околия. Малкото турци се изселват, а през 1926 г. в селото са настанени бежанци от Белатница в Източна Тракия.

Като най-стари родове се помнят *Беличата*, *Момчоалар*, *Колъовчата*, *Куртювчета*, *Ганоалар*, *Писарти*, *Бекалиеви*, *Станкови*, *Демиреви*.

Селото е самостоятелна община, в която по различно време влизат с. Камен и с. Чокоба. С министерска заповед № 2820 от 14. 08. 1934 г. *Артаклари* е преименувано на *Крушаре*.

Разположено в плодородни земи, селото се оформя като едно от големите села в околията. През 1900 г. то има 905 жители; през 1905 – 174 къщи и 975 души; 1920 – 1327 души; 1926 – 265 сгради, 275 домакинства и 1477 жители; 1934 – 1820 жители; 1956 – 2293; 1965 – 2135; 1985 – 2231; 2001 – 2146; 2010 – 2139 жители.

Килийно училище е създадено през 1868 г. Черквата „Св. Троица“ е построена през 1910 г. Читалището „Искра“ е основано през 1929 г. Има паметна